

Moja Szkoła i jej Patron

Patron mojej szkoły

Moja szkoła nosi nazwę „im. 6 Pomorskiej Dywizji Piechoty”. Przed szkołą podczas obchodów Dnia Zwycięstwa w dniu 9 maja 1976 roku został odsłonięty pomnik 6 DP (inicjatorem ustanowienia pomnika był żołnierz jednostki kpt. Marian Jarosz). W budynku tej szkoły istniała tablica pamiątkowa, umieszczona na pamiątkę oddania do użytku placówki w dniu 1 września 1975 roku. Została odsłonięta 9 maja 1976.

6 Pomorska Dywizja Piechoty

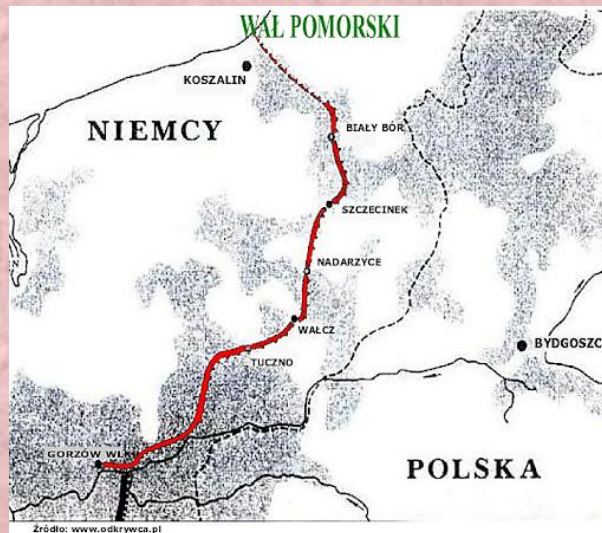
6 Pomorska Dywizja Piechoty to nazwa związku taktycznego piechoty ludowego Wojska Polskiego. Formowanie jednostki rozpoczęto 5 lipca 1944 roku w rejonie Żytomierza na Ukrainie. Krótco po jej założeniu podporządkowano ją nowo tworzonej 3 Armii WP. Latem 1944 przeniesiono ją w okolice Przemyśla. Ostatecznie weszła w skład 1 Armii WP.

***Ważne wydarzenia w historii
6 Pomorskiej Dywizji Piechoty:***

Walki o przełamanie Wału Pomorskiego 1945

29 stycznia 1945 roku – oddziały 1. Armii Wojska Polskiego rozpoczęły walki o przełamanie Wału Pomorskiego. Była to jedna z najcięższych batalii żołnierzy polskich na froncie wschodnim. Celem tej operacji było zdobycie silnego pasa niemieckich umocnień stałych i polowych Wału Pomorskiego oraz utworzeniu sobie drogi do Pomorza i Bałtyku.

Walki o przetrzymanie Wału Pomorskiego 1945

Niemcy pod koniec lat 20-tych, zaplanowali budowę umocnień wzdłuż swojej granicy wschodniej z Polską. Pierwsze wstępne prace przy budowie umocnień zaczęto w 1930 roku. Jednak związku z wybuchem II wojny światowej, prace przerwano, a powrócono do nich dopiero jesienią 1944 roku. Wał Pomorski tzw. Pommernstellung znajdował się wzdłuż dawnej przedwojennej granicy polsko-niemieckiej i był linią umocnień ciągnących się około 275 kilometrów. Łącznie liczył około 900 schronów żelbetonowych oraz stanowisk ogniowych różnego rodzaju i przeznaczenia. Umocnienia żelbetowe i betonowe uzupełnione były transejami strzeleckimi, rowami łączącymi i schronami drewniano–ziemnymi oraz zaporami inżynieryjnymi.

Walki o przetrzymanie Wału Pomorskiego 1945

1 – 3 lutego, walcząca na prawym skrzydle armii 1. Dywizja Piechoty stoczyła walkę o Podgaje. Na skutek poniesionych strat, po zdobyciu miejscowości dywizja przeszła do II rzutu armii. Na jej miejsce weszły 6. DP. i 4. DP, działająca w lewej kolumnie Armii. 31 stycznia opanowały Ptuszę i podeszły pod Szewcęcę. 2 lutego i w nocy 2/3 10. pp z 4. DP i 16. pp z 6. DP stoczyły walkę o Jastrowie opanowując je. W czasie walk o pas przesłaniania Wału, na skutek oddalenia walczących wojsk od baz zaopatrzenia oraz śnieżyc, wystąpiły trudności z zaopatrzeniem oddziałów w paliwo i amunicję. Czołgi i artyleria pozostawały w tyle i nie zawsze wspierały walczące oddziały. Do 4 lutego 4. i 6. Dywizja Piechoty podeszły pod główną pozycję Wału biegnącą za jeziorami: Dobre, Zbiczno, Smolne, Łubianka. Pozycji tej broniło 11 batalionów piechoty i 140 dział pancernych, dział artyleryjskich i moździerzy dywizji „Märkisch Friedland”, 48 pułk zmotoryzowany, dwa bataliony niszczycieli czołgów: „Emil” i „Friedlich” i oddziały Volkssturmu. W pasie działania 1 AWP było 35 schronów żelbetowych.

Walki o przełamanie Wału Pomorskiego 1945

Przełamanie wykonywały 4. i 6. DP wsparte 1 i 5 Brygadą Artylerii Ciężkiej, 11. Pułkiem Artylerii Haubic, 8. i 10 batalionami saperów. 5 lutego oddziały 6. DP związały walką jednostki niemieckie na Nadarzyckim Rejonie Umocnionym. 4. DP związała walką Niemców na przesmyku Morzyca, między jeziorami Dobrze i Zbiczno. W czasie walk 11. pp przeniknął na tyły Niemców, dwa jego bataliony zostały okrążone. Dowódca 4. DP wprowadził nowe siły: 10 pp, 1/11 pp i 2/12 pp i do świtu 6 lutego ponownie włamał się w ugrupowanie nieprzyjaciela. Walcząc w okrążeniu bataliony 11 pp umożliwiły siłom głównym 4. DP dokonać wyłomu o szerokości 3 km i głębokości 4 km. W wyłom gen. Popławski wprowadził 1 DP. Dywizje pogłębiły wyłom w Wale do szosy Czaplinek – Wałcz, na odcinku Iłowiec – Dobrzyca.

Walki o przelamanie Watu Pomorskiego 1945

7 lutego dowódca armii skierował do Nadarzac 3 DP i 13 Pułk Artylerii Pancernej. 6., 1. i 4 DP kontynuowały natarcie. W końcu dnia osiągnęły rejon: Iłowiec, Wielboki, Dobrzyca, Golce. Także 7 lutego 1. AWP razem z radzieckimi związkami operacyjnymi osiągnąć rubież dogodną do obrony: Łubowo, Czaplinek, Złocieniec, Drawsko Pomorskie, Ińsko, Stargard Szczeciński. 1. AWP uderzyła głównymi siłami na Czaplinek, 4 DP na Karsibór – Lubno. 8 lutego 4 DP zaczęła wychodzić na skrzydło i tyły Wałeckiego Zgrupowania, atakowanego od czoła przez 47 A. Dowódca frontu wstrzymał uderzenia 1 AWP na płn. zachód i nakazał uderzyć dwoma dywizjami i brygadą pancerną w kierunku Kolno, Piecnik i Mirosławiec. 9 lutego utworzono silne zgrupowanie uderzeniowe w składzie: 1 i 2 DP, 1 Warszawska Brygada Pancerna, 4 Pułk Czołgów Ciężkich, 13 Pułk Artylerii Pancernej, 1 Brygada Artylerii Armat, 2 Brygada Artylerii Haubic, 4 Brygada Artylerii Przeciwpancernej, 1 Pułk Moździerzy oraz 8 i 11 bataliony saperów.

Walki o przełamanie Wału Pomorskiego 1945

9 lutego zgrupowanie przełamało obronę na kierunku Piecnika, a 10 lutego opanowało Mirosławiec. W ten sposób Wojsko Polskie przełamało obronę niemiecką na głębokość 30 km, wyszło na tyły zgrupowania wałeckiego i przecięła mu drogę odwrotu. Do 12 lutego jednostki 1. AWP zostały zatrzymane na rubieży: Łowicz Wałecki, Żabin, Sośnica, Świerczyna, Będolino, płn. skraj Nadarzyc, Borujsko, gdzie Niemcy zorganizowali obronę na pozycji ryglowej. W okresie 1 – 11 lutego w czasie walk o Wał Pomorski polscy żołnierze zdobyli m. in.: Złotów, Jastrowie, Dobrzycę, Nadarzycę, Mirosławiec. W wyniku walk o Wał Pomorski w okresie 29 stycznia do 10 lutego, życie straciło 3420 żołnierzy polskich, 2180 zaginęło, a 8472 zostało rannych. Niemcy stracili ok. 8 tys. żołnierzy oraz ok. 1,5 tys. wziętych przez Polaków do niewoli. Jednostki 1. Armii Wojska polskiego zniszczyły lub zdobyły 30 czołgów i dział pancernych, 130 dział i moździerzy, 630 samochodów, zniszczyły 27 schronów bojowych.

<https://youtu.be/IFUNnT9Uqbo>

Bitwa o Kołobrzeg 1945

7 marca 1945 roku – rozpoczęło się oblężenie Kołobrzegu przez oddziały 1. Armii Wojska Polskiego. Broniący się Niemcy zamienili miasto na twierdzę tzw. Festung Kolberg. Bitwa o Kołobrzeg była jedną z głównych bitew operacji pomorskiej, której celem było ostatecznie rozbicie niemieckich wojsk na Pomorzu oraz odzyskanie dostępu do Morza Bałtyckiego.

Przełamanie Wału Pomorskiego umożliwiło wojskom polskim i radzieckim przeprowadzenie Operacji Pomorskiej. Celem 1 i 2 Frontu Białoruskiego było rozbicie niemieckich grup Armii „Środek” i „Wisła” na Pomorzu oraz odzyskanie dostępu do Morza Bałtyckiego.

Bitwa o Kołobrzeg 1945

7 marca jednostki 1. Armii WP rozpoczęły oblężenie miasta. Pierwsze uderzenie 6. Dywizja Piechoty przeprowadziła na południowe przedmieścia, co doprowadziło do głębokiego włamania w liniach obrony. 8 marca uderzył 16 pułk piechoty z 4. Dywizji Piechoty zamykając pierścień okrążenia od zachodu w rejonie Grzybowa. Od 10 marca trwały ciężkie walki. Udało się zdobyć polskim żołnierzom niemieckie plany obrony miasta. Po ciężkich bojach do 12 marca polscy żołnierze przełamali zewnętrzny pierścień obronny. W następnych dniach toczono zacięte walki w oparciu o miejskie zabudowania. Walki trwały bez przerwy przez trzy dni, przy ogromnym wyczerpaniu.

Bitwa o Kołobrzeg 1945

Między 12 marca a 17 marca walczono o przełamanie drugiego pierścienia obrony i umocnionych obiektów w śródmieściu, 13 marca do walki wprowadzono 4. Dywizję Piechoty i 4. Pułk Czołgów Ciężkich. W dywizjach zorganizowano grupy szturmowe. W tym okresie 6 Dywizja zbliżyła się z południa do portu, opanowała Wyspę Solną i sforsowała rzekę Parsętę. 3. Dywizja i 18. Pułk 6. Dywizji, wspierane przez czołgi i działa pancerne, walczyły o Stare Miasto, zdobyły gazownię i podeszły do stacji kolejowej. 4. Dywizja zdobyła tor wyścigowy, lokomotywownię i warsztaty kolejowe. W rejonie dworca kolejowego zniszczony został niemiecki pociąg pancerny Panzerzug 72A, którego dowódcą był Gerhard Roeming. Walczono o każdą ulicę, dom i kamienicę.

Bitwa o Kołobrzeg 1945

15 marca za pomocą drogi radiowej Niemcy, wezwali dodatkowe posiłki z Świnoujścia, które przybyły na redę kołobrzeską. Niestety z powodu gęstej mgły działania lotnictwa nie mogły przeszkodzić w desancie posiłków. Pomimo silnego ostrzału artylerii, desant zdołał wylądować i wykonał silne kontrataki, które udało się odeprzeć. 16 marca ostatkiem siły Niemcy bronili trzeciego pierścienia obrony. Wojsko Polskie opanowało ujścia Parsęty i Kanału Drzewnego oraz większość Wyspy Solnej. Polscy żołnierze toczyli krwawe i zacięte boje o Białe i Czerwone Koszary i parowozownię. W nocy z 17 na 18 marca, po przegrupowaniu oddziałów i przygotowaniu artyleryjskim, rozpoczął się generalny szturm na trzeci pierścień obrony. W godzinach rannych rejon stacji kolejowej i port zostały zdobyte. Niemcom wcześniej udało się ewakuować drogą morską 70 tys. cywilów, a także z czasem obrońcom miasta z pułkownikiem Fullriede na czele. Wojska niemieckie utrzymywały jeszcze niewielkie przyczółki w rejonie dworca kolejowe i portu.

Bitwa o Kołobrzeg 1945

Generalny szturm z 17 na 18 marca 1945r.

Bitwa o Kołobrzeg 1945

Rankiem 18 marca Wojsko Polskie rozbiło obronę Festung Kolberg. W trakcie walk Kołobrzeg został niemal doszczętnie zniszczony, a jego zabudowa ucierpiała w 90%. Straty niemieckie podczas bitwy są dzisiaj trudne do oszacowania. Według źródeł polskich straty niemieckie szacuje się na ok. 5000 zabitych i rannych, a także 4000 jeńców. Z kolei źródła niemieckie podają, że własne straty wyniosły ok. 1200-1300 zabitych i rannych oraz wziętych do niewoli. W trakcie walk polskie straty wyniosły ok. 1206 poległych, 2652 rannych i 143 zaginionych, a radzieckie ok. 420.

Zaślubiny Polski z morzem

18 marca na kołobrzesckiej plaży odbyły się uroczyste „Zaślubiny Polski z morzem”. Dla uczczenia sukcesu wystrzelono w Moskwie 12 salw artyleryjskich (ze 124 dział). 18 marca Józef Stalin wydał specjalny rozkaz, w którym obwieszczał o zdobyciu Kołobrzegu oraz dziękował zdobywcom za poświęcenie.

Zaślubiny Polski z morzem

Pomnik Zaślubin Polski z morzem w Kołobrzegu

Walki w Brandenburgii

14 kwietnia 1945 DP przeszła do obrony w rejonie Cedynia – Stara Rudnica – Siekierki. Rankiem 17 kwietnia, będąca w drugim rzucie 1 Armii WP dywizja rozpoczęła przeprawę przez Odrę na odcinku od Starej Rudnicy do mostu kolejowego. Jako pierwszy przeprawił się 1/18 pp. W ciągu dnia weszły na przyczółek pierwszorzutowe pułki dywizji (18 i 14 pp). 16 pp przeprawił się rankiem 18 kwietnia.

17 kwietnia pierwszy rzut dywizji odparł dwa kontrataki, a do wieczora dywizja osiągnęła rejon Paulshof. 19 kwietnia przez cały dzień toczyła walkę o wał Starej Odry. Jej 14 pp i 18 pp wyszedł na zachodni brzeg rzeki. Wieczorem dywizja otrzymała rozkaz przejścia do drugiego rzutu armii. Od 20 do 23 kwietnia pozostawała w odwodzie. 24 kwietnia sforsowała Kanał Hohenzollernów i nacierała w kierunku zachodnim. 1 maja 6 DP zdobyła Friesack, a 3 maja 14 pp jako pierwszy oddział WP wyszedł nad łabę w rejonie Sandau – Wulkau. Tu żołnierze 6 DP spotkali się z oddziałami 9 Armii USA. Działania bojowe dywizja zakończyła 4 maja.

Walki w Brandenburgii

6 Dywizja Piechoty w walkach straciła bezpowrotnie 2351 ludzi, 3451 rannych, a 627 żołnierzy ewakuowano do szpitali. Razem ubyło 6429 ludzi. Stanowiło to ok. 60% stanu wyjściowego. Do niewoli oddziały dywizji wzięły jako jeńców 25 oficerów, 3128 podoficerów i szeregowych; zabito 99 oficerów i 4367 podoficerów i szeregowych nieprzyjaciela.

Spotkanie Polaków z Amerykanami nad Łabą w 1945 roku

3 maja 1945 roku – nad Łabą w miejscowości Spandau w Niemczech, doszło do spotkania polskich żołnierzy z 14. pułku z 6. Pomorskiej Dywizji Piechoty z żołnierzami 9. Armii amerykańskiej. Tym samym polscy żołnierze zakończyli swój szlak bojowy. 6. DP 1 maja sforsowała Havelę i 3 maja o godz. 15.20 jako pierwsza osiągnęła Łabę w rejonie Spandau – Wulkau, a 4 maja dywizja zakończyła swój szlak bojowy. Pułki 4.DP zlikwidowały do 6 maja zgrupowanie niemieckie pod Kietz.

***Spotkanie Polaków z
Amerykanami nad Łabą
w 1945 roku***

Spotkanie Polaków z Amerykanami nad Łabą w 1945 roku

2. Warszawska DP im. H.Dąbrowskiego zdobyła 1 maja Fehbellin. 5 maja 1945 r. odbyło także spotkanie żołnierzy polskich i amerykańskich, tym razem dowódców polskiej 2. DP płk Dionizego Surzyca i 102. DP amerykańskiej gen. Franka Keatinga. W nocy z 6 na 7 maja 1945 r. dywizja zdała obronę nad Łabą 82. DP 47. armii radzieckiej i rozpoczęła powrót na wschód. W kolejnych miesiącach pełniła służbę okupacyjną na terenie Niemiec. Działając w składzie wojsk okupacyjnych jej sztab stacjonował w Chociebużu.

Podsumowanie

6 Pomorska Dywizja Piechoty zdecydowanie zasługuje na bycie patronem naszej szkoły. Wykazywali się oni męstwem, bohaterstwem i heroiczną walką. Bardzo im dziękujemy I jesteśmy zaszczyceni, iż to właśnie ta grupa ma tytuł Patrona Szkoły Podstawowej nr 9 w Sanoku.

Dziękuję za uwagę